

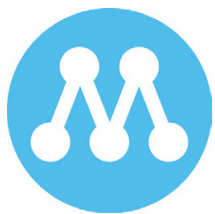
VAL 2010 / ARBETSMARKNADEN

3 FRÅGOR
7 PARTIER

1. Bör a-kassan vara obligatorisk?

2. Hur bör ersättningen från a-kassan vara utformad?

3. Hur bör statens roll inom arbetsförmedling se ut?

Moderaterna

Regeringen har sjösat en bred parlamentarisk socialförsäkringsutredning som presenteras 2013, så vi utreder frågan. I utredningen ingår att pröva alternativa organisationsformer för en obligatorisk a-kassa. Direktiven för utredningen nämner även fördelarna i det nuvarande systemet med fristående arbetslöshetskassor. Det ska vara en omställningsförsäkring, inte ett permanent försörjningsstöd.

Det är viktigt att upprätthålla försäkringsmässigheten i a-kassan. Den ska verka som ett omställningsstöd mellan två jobb och inte som ett bestående försörjningsstöd. De reformer som har genomförts är på det stora hela positiva för arbetsmarknadens funktions sätt. Taket i a-kassan kan eventuellt justeras uppåt givet att vi har ordning och reda i statsfinanserna.

Vi vill fortsätta att utveckla Arbetsförmedlingen till Jobbhuss genom samordning mellan myndigheter och metoder som syftar till att utvärdera varje individs behov genom en tidigare kartläggning. Detta kan ge rätt insatser, inte minst för långtidsarbetslösa, på ett tidigt stadium. Vi vill utveckla valfriheten för den jobbsökande och stärka Arbetsförmedlingens roll med externa aktörer.

Folkpartiet

Ja. Arbetslöshetsförsäkringen är en del av socialförsäkringarna på samma sätt som sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen. Därför tycker Folkpartiet att försäkringen bör omfatta alla som arbetar och inte bara dem som är medlemmar i en a-kassa. Det är då också rimligt att staten tar över ansvaret för arbetslöshetsförsäkring från a-kassorna.

Dagens regler för ersättningsnivå och tidsgränser är rimliga. Däremot bör taket för arbetslöshetsersättningen höjas när statens ekonomi tillåter det.

Staten ska ha huvudansvaret för att organisera och finansiera arbetsmarknadsåtgärder och anpassa dessa efter individernas och arbetsmarknadens behov. Alliansregeringen har gett externa aktörer en allt viktigare roll de senaste åren, vilket gett en ökad mångfald. Folkpartiet vill fortsätta på den vägen, fristående arbetsförmedlingar är utmärkta komplement till den statliga arbetsförmedlingen.

Centerpartiet

Ja, vårt mål är att det ska införas en sådan. Centerpartiet vill att försäkringarna vid arbetslöshet, sjukdom och arbets-skada samordnas i en samlad arbetslivsförsäkring med en gemensam myndighet på både lokal och nationell nivå. Det skulle ge förutsättningar för effektiv service och minskad rundgång i trygghetssystemen.

Ersättningen för de första månaderna bör vara högre än i dag så att fler kan komma upp i en ersättning som motsvarar 80 procent av lönen. Avtrappningen ska sedan ske i snabbare takt än i dag, drivkrafterna att gå från ersättning till jobb måste bli större. Ingen ska behöva fastna i bidragsberoende, att försörja sig själv är frihet för människan och grunden för vår välfärd.

Centerpartiet vill ha tydligare fokus på matchning och coaching samt försöksverksamhet med privata arbetsförmedlingar. Mer självständig ledning med mindre politiskt inflytande. Ökad konkurrens och specialisering. På sikt bör ett bonussystem utarbetas som premierar dem som är bäst på att förmedla jobb.

Kristdemokraterna

Ja, alla löntagare bör ha en arbetslöshetsförsäkring på samma sätt som att alla löntagare omfattas av sjukförsäkring. Hur den konkret ska utformas bör man i så bred överenskommelse som möjligt komma fram till genom den parlamentariska utredning som regeringen nu tillsatt.

Vi tycker det är viktigt att betona att a-kassan är en omställningsförsäkring. Taket bör höjas på sikt. Vi vill att taket i a-kassan ska indexeras på samma sätt som sjukpenningen. Vi står annars bakom regeringens linje vad gäller de tidsgränser som finns för olika nivåer i ersättningen.

Arbetsförmedlingen har en viktig roll att spela, men vi är positiva till en mångfald av aktörer. Den centrala frågan är ju inte vem som förmedlar jobb, utan att förmedlingen och matchningen fungerar så bra som möjligt. Vi vill införa en »jobbpeng« som innebär att arbetsförmedlarna ges ett extra ekonomiskt incitament att hjälpa dem som står längst från arbetsmarknaden att hitta vägar tillbaka.

Socialdemokraterna

Nej, den bör även i fortsättningen vara frivillig. Vi vill behålla dagens system med fackliga a-kassor därför att de har betydelse för den fackliga organisationsgraden. Vi vill ha starka fackliga organisationer som håller uppe den svenska kollektivavtalsmodellen, därför att den är bra för Sveriges utveckling och för välfärden.

Vårt mål är att 80 procent ska få 80 procent av sin tidigare lön i ersättning om de blir arbetslösa. Vi höjer därför taket till 930 kronor per dag 2011 och 950 kronor per dag 2012 (motsvarar en månadslön på drygt 26 000 kr). Vi höjer också ersättningen till 80 procent, sänker medlemsavgiften till cirka 80 kronor i månaden för alla genom skattereduktion och tar bort avgiftsskillnaden mellan kassor.

Arbetsförmedlingen ska inte privatiseras, utan fortsätta att garantera likabehandling, rättssäkerhet och tillgänglighet. Privata aktörer kan användas, men vi är kritiska till upphandlingen av coacher när resurserna borde ha lagts på att öka de arbetslösas kompetens. Delar bör byggas om till en Kompetensförmedling för omställning genom vägledning och bredare fokus på utbildning och kompetensutveckling.

Miljöpartiet

Nej. Däremot vill vi utreda frågan om att slå samman en skattefinansierad arbetslöshets- och sjukförsäkring där det även fortsättningsvis ska finnas vissa kvalifikationsregler för att få ersättning från a-kassan. Vi vill ha en samlad myndighet med »en dörr in« för denna verksamhet. Även det kommunala försörjningsstödet bör hanteras i ett nära samarbete med denna myndighet.

Vi rödgröna är överens om att kostnaden för medlemskap i en a-kassa kommer att sänkas till cirka 80 kronor i månaden för alla genom en skattereduktion. Vi höjer ersättningsnivån till 80 procent. Taket höjs till 930 kronor per dag 2011 och 950 kronor per dag 2012. Efter 100 dagars arbetslöshet trappas taket ned med 150 kronor per dag. I övrigt kommer vi att utreda a-kassans regelverk.

Arbetsförmedlingens roll är att inom ramen för myndighetsutövning ansvara för och samordna arbetsförmedlingsverksamhet och arbetsmarknadsåtgärder av olika slag. Arbetsförmedlingen kan erbjuda åtgärder i egen regi men också upphandla verksamhet av kommuner, organisationer och privata aktörer utifrån de arbetssökandes behov.

Vänsterpartiet

Nej. Systemet med frivilligt medlemskap i a-kassor med facklig anknytning har en viktig funktion i den svenska kollektivavtalsmodellen som bygger på starka parter. Det har bidragit till en hög facklig organisationsgrad och en hög täckningsgrad för inkomstförsäkringen. Alla löntagare som vill ska ha en inkomstbortfallsförsäkring, men folk som inte har någon nytta av den ska inte tvingas vara med.

Vi rödgröna är överens om att höja taket till 930 kr 2011 och 950 kr 2012, och att ersättningsnivån ska vara 80 procent. För att nå målet att 80 procent ska få 80 procent i ersättning kommer taket att höjas ytterligare under mandatperioden. Vänsterpartiet vill på sikt höja ersättningsnivån till 90 procent och indexera högsta dagpenningen till löneutvecklingen så att den inte urholkas.

En statlig arbetsförmedling med nationell överblick är viktig för en fungerande arbetsmarknad. Arbetsförmedlingen ska vara en integrerad del i den svenska modellen, där samverkan mellan arbetsmarknadens parter och lokala och regionala aktörer har en viktig roll. Externa aktörer ska inte ägna sig åt myndighetsutövning. Vi vill inte ha privat arbetsförmedling med vinstsyfte eller externa jobbcoachers.

LÄS OCKSÅ Partiernas svar i andra frågor på stpress.se/val2010